

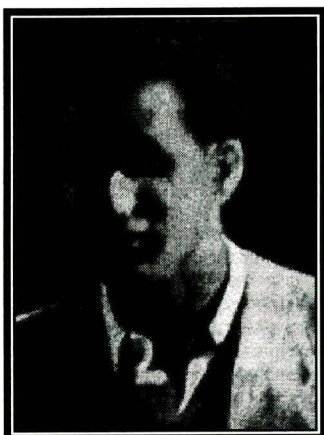

ארגון יד לבנים
סניף ירושלים

עיריית
ירושלים

טוראי יחיאל קלב ז"ל

בן רומיה ומנחם

נולד בתימן

בתאריך י"ב בסיוון תרפ"ג, 27/5/1923

התגורר בירושלים

התגייס בשנת 1940

שרת בחיל השריון

נפל בקרב במחלקת הל"ה, בדרך לגוש עציון

בתאריך ה' בשבט תש"ח, 16/1/1948

נקבר בהר הרצל

אזור: א חלקה: 18 שורה: 2 קבר: 2

בן 25 בנפלו

קורות חיים

בן רומיה ומנחם, נולד ביום י"ב בסיוון תרפ"ג (27.5.1923) בעיר צנעא, בירת תימן. הגיע לארץ יחד עם הוריו בהיותו תינוק בן שנה. המשפחה התיישבה בירושלים. עד גיל 8 למד ב"חדר" תימני ובהיותו בן 9 עבר לבית-ספר יסודי לבנים. כתלמיד בית-ספר זה הצטרף בהיותו בן 12 ל"משמר הבריאות" ולקבוצת "מגל" שעל-יד מגרשי הספורט על שם גוגנהיים. כתוצאה מכך התפתח אצלו חוש הספורט ורצון לפיתוח הגוף וכבן 16 כבר היה לספורטאי מובהק. יחיאל הצטיין באתלטיקה קלה ובייחוד בריצה. הוא השתתף בתחרויות רבות ונתפרסם בארץ כ"אלוף-הריצה הארצי" אחרי שנחל ניצחון בתחרות של הרצים המובהקים היהודים, הערבים והאנגלים. התמסרותו לספורט ואף ההדרכה בו, לא החלישו את רצונו להתפתחות כללית והוא הקדיש את כל עתותיו הפנויות בשקידה רבה ללימודים בקורס-ערב "בגרות". במאמצים מרובים קנה לו את השכלתו ובו בזמן תמך גם במשפחתו הענייה על-ידי עבודתו בבניין. במזגו הטוב והנוח נתחבב על כל יודעיו, וחניכיו העריצוהו וכיבדוהו מאוד. בשנת 1940 הצטרף למשטרת היישובים העבריים ומאז נטל על עצמו תפקידים אחראיים ב"הגנה".

ארגון יד לבנים
סניף ירושלים

עיריית
ירושלים

עם פרוץ מלחמת-העצמאות לאחר החלטת עצרת האו"ם ב-
29.11.1947 על חלוקת הארץ לשתי מדינות היה בין ראשוני
המתגייסים והשתתף כמקלען בקרבות רבים בסביבות ירושלים. יחיאל
נאסר על-ידי הבריטים בשעת מילוי תפקידו כשנשק-מגן בידיו, נחבש
לשבוע ימים ושוחרר מבית-הסוהר בעזרת ה"הגנה". ימים מעטים לאחר-
מכן נמנה עם אנשי מחלקת הל"ה ("מחלקת ההר"), לוחמי פלמ"ח וח"י"ש
שנשלחו כתגבורת לגוש עציון לאחר ההתקפה הגדולה על הגוש ביום
14.1.1948. הלוחמים יצאו לדרכם מהרטוב בליל 15-16 בינואר והם
עמוסים בנשק, תחמושת וציוד, אך בשל שעת היציאה המאוחרת וקשיי
הדרך לא הצליחו להגיע לגוש בעוד לילה. עם שחר התגלתה המחלקה על-
ידי כפריים באזור הכפרים בית נטיף, ג'בע וצוריף, שהזעיקו את ערביי
הסביבה למקום ואלה כיתרו את המחלקה. הלוחמים התארגנו על אחת
הגבעות ("גבעת הקרב" כיום) ולחמו בהמוני הערבים עד שנפלו כולם
בקרב ביום ה' בשבט תש"ח (16.1.1948). יחיאל נקבר בכפר עציון.

ביום כ"ה בחשוון תשי"י (17.11.1949) הועבר, עם חללי גוש עציון, לקבר-
אחים בבית- הקברות הצבאי בהר-הרצל בירושלים.

יחיאל קלב

נולד בשנת 1923 בתימן. בעודו תינוק עלה עם הוריו ירושלימה וכאן קיבל את חינוכו, תחילה ב'חדר' תימני ולאחר מכן בבית-הספר לבנים ובשיעורי ערב. פועל-בנין, שיומו לעבודה וערבו — בסניף הפועל, כמארגן ומדריך. כמה שנים שירת במשטרת הישובים העברים ועוד לפני הכרות הגיוס נמצא בשורות המגינים, עד שהתנדב למבצע הקשה ונפל עם חבריו.

יחיאל נולד בתימן בשנת 1923. הגיע ארצה עם הוריו בהיותו בן שנה. קיבל את חינוכו ב'חדר' תימני עד גיל שמונה ואחר-כך בבית-הספר לבנים. בהיותו בן שתים-עשרה הצטרף למשמר הבריאות שבבית-הספר ולקבוצה 'מגל' שליד מגרשי הספורט ע"ש גוגנהיים, ואותה קבוצה הצטרפה בשנת 1937 ל'הפועל'. הקבוצה מנתה ששה-עשר ילד. הילדים היו שובבים ופרועים ועלי הוטל לטפל בחינוכם. כלב היה 'ראש המדברים' בקבוצה ועל-כן מיניתי אותו לראש הכיתה. הקבוצה גרמה לנו קשיים מרובים, עד שהחלטנו לשתפם בנשף שנתי של 'הפועל'. הנסיון הצליח, השובבים הקטנים התמסרו בכל לבם להכנות, ובעיקר הצטיין והשגיח על שאר הילדים יחיאל כלב. אחרי הצלחתם בהופעה זו התמסרו לספורט לכל ענפיו, ובעיקר לאטלטיקה קלה. כלב התבלט ביותר. הוא הגיע לשיאים ארציים בריצה וקיבל את האליפות בריצת 1500 מטר לנוער בכינוס 'הפועל'. הוא הוסיף להשתלם ולהתאמן בענף זה וכעבור שלוש שנים השיג את המקום הראשון בין עשרות רצים, יהודים, ערבים ואנגלים. בתחרות ריצה של שמר-נה קילומטר, אשר סודרה ע"י אגודת הנוצרים הצעירים, בירושלים. מאז השתתף בכל התחרויות באטלטיקה קלה מטעם 'הפועל' ולא במעט עזר להעלאת קרנו. הוא נשלח ע"י הסניף להשתלם כמעמל, ובגמרו בהצלחה את הקורס המרכזי החליט לרכוש לעצמו גם ידיעות כלליות והתחיל לבקר בערבים בבית-הספר 'בגרות'. עם גיוס החברים בשנת 1942—1943 לצבא, התגייס כלב לנוטרות, ועם זאת המשיך לפעול בסניף ולהדריך קבוצות צעירות. אף קיבל על עצמו תפקיד של מזכיר טכני וגובה ומעמל ראשי. בשנת 1945 הצטרף לפלוגת 'הסדרן' וגם כאן מילא את תפקידו-באמונה ומסירות. בשנים האחרונות סיגל לעצמו תכונות של 'ספורטסמן' לכל דבר, וחבריו כינוהו 'האינטליגנט'. הוא גדל וצמח בתוך 'הפועל'. את מחיתו הרויח כפועל בנין (בטופסנות), ולחיו היה מסלול קבוע: היום לעבודה והערב לפעולה בסניף.

מדברי מפקדו:

בשנות המלחמה שירת כנוטר במשך כמה שנים, ועם זאת התמיד באימוניו הספורטיביים. כשחזרתי מהצבא, מצאתיו על פיגומי הבנינים בירושלים. טרדות העבודה ודאגות הפרנסה ליווהו מילדותו. כשראה אותי ממרומי הפיגום, חיך אלי ועיניו השחורות והטובות הפיקו שמחה ורצון: שוב נפגשנו אחרי שנים של תלאות וסכנות.

היה בא למועדון של 'המשמרת הצעירה' לשמוע שיחה, להשתתף בויכוח, ולחיות את חיי תנועת הפועלים.

יחיאל כלב

היה חבר השורה מזה שנים ובפרוץ המלחמה התגייס מיד. נפגשנו באחד הבסיסים הדרומיים של ירושלים. תמיד ידע להאיר פנים, לשבת בצותא עם החבריא, ברוח טובה, בידדות לבבית ובצנעא. פעם נבחר לפעולה. המשימה היתה קשה ומסוכנת, היה צורך להנחית מהלומה כבדה על אחד הבסיסים הראשיים של האויב, תוך חדירה עמוקה ופעולת חבלה. יחיאל לא התבייש לגלות למפקדו, כי הוא חושש שמא לא יעמוד במבחן-האש הראשון וכשיל את המשימה בהתנהגות בלתי-זהירה ובלתי-מאומנת כראוי, והציע לשימו במקלע-חיפוי, עד שיתנסה מעט באוירת הקרב ויתגבר על חששותיו. בקשתו נתמלאה— והוא מילא את תפקידו בדיקנות, רציפות ובלא כל עצבנות. מאז ועד מסעו האחרון עבר חודש ימים. ואף בחודש זה השתתף בפעולה לא אחת.

* * *

'נחלת אחים' בירושלים, שכונת העוני, שרובה בני העדה התימנית, היתה באותו יום נרעשת במקצת. מילא, מהבנים הגדולים שבשכונה כבר התיאשו, אבל הקטנים, בני עשר—שתים-עשרה, שהיו עוד רגילים לבוא לבית-הכנסת לתפלת מנחה, והנה גם הם אינם. כעשרים ילדים הלכו במאורגן ואין יודע לאן היו שסיפרו, כי הם הלכו להסתדרות.

בקומה התחתונה של בית ההסתדרות היה אז האולם של 'הפועל' ואמנם לשם נכנסו באותו לפנות-ערב אביבי כעשרים נערים שנעלמו מהשכונה. עוד לפני כן הופיעו שני נערים תימנים, אחד מהם יחיאל כלב, וביקשו להתקבל כחברים בסניף. דחיתי אותם בטענה ששנים אינם יכולים להוות קבוצה, דרושים לפחות עשרים. חיוכו רב-המשמעות של יחיאל הבטיח לסדר את הענין במאה אחוז. ואמנם מילא את תפקידו הציבורי הראשון בשלימות, והיה שותף ביצירת הקבוצה הראשונה של נוער ב'הפועל', שהיתה ברובה תימנית.

ב'מרוץ האביב' הראשון הגיע יחיאל למקום נכבד ומאז ראינוהו גם כספורטאי. הוא התחיל באימונים, התמיד והתקדם יפה. הופיע בתחרות פנימית. נלחם על ריבונות ויצא כמנצח. נשלח להגן על כבוד הסניף בין יתר סניפי הארץ וחזר גם משם כמנצח. נלחם בעקשנות במגרש הנוצרים הצעירים. הנה מיטלטל לפניו בריצה נכרי בריא וגבוה, והתימני הקטן, הרזה והצנום, עובר על פניו לפי כל חוקי הספורט ונימוסיו. גם פה ידו של יחיאל על העליונה.*

ויחיאל עובר לענפים חדשים בספורט, מארגן את הכדור-עף והכדור-סל. בתחרויות הראשונות לאליפות יוצאת הקבוצה במקום האחרון. אך בעקשנותו והתמדתו וברצונו הכביר מגיעה קבוצתו לאחר זמן למקומות הנכבדים ביותר בטבלאות המשחקים בכלל ובאליפות 'הפועל' בפרט.

* מועצת פועלי ירושלים קבעה לזכרו, בדצמבר 1948, פרס לתחרויות ספורטיביות בשם "גביע יחיאל".

בן שש־עשרה הצטרף לפלוגת־הקשר של ההגנה, מצטיין בה בדיקנותו
ובמסירותו. מתבגר, עובד ביחד עם אביו בעבודות בנין, כטופסן, מרויח את
לחמו מיגיע כפיו, וממשיך להיות חבר נאמן בהגנה וב'הפועל'. הוא נכנס
לעבודת הדרכה ולתפקידים אדמיניסטרטיביים ב'הפועל'. דואג לסידור כל
דבר שהזנחה, תמיד ממלא את החסר. 'לא צריכים להשיב פניהם ריקם' — היה
נוהג לומר, והיה מקבל קבוצה אחרי קבוצה, שמדריכה היה חסר.
תחילת דצמבר 1947. הימים ימי הכרעה. הישוב מתיצב למערכה. יחיאל
מתיצב אף הוא ונשלח למילוי כל תפקיד קשה ואחראי. ראיתו בימיו האחרונים.
'אל תדאג' — אמר לי ונפרדנו.

מ. ס.